

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ
ΚΥΘΗΡΩΝ & ΑΝΤΙΚΥΘΗΡΩΝ
Τ.Κ. 801 00 Κ Υ Θ Η Ρ Α
ΤΗΛ.:2736031202 & 2736038359
FAX :2736031202

Έν Κυθήροις τῇ 15ῃ Νοεμβρίου 2023

Αριθ. Πρωτ.: 254

ΠΟΙΜΑΝΤΟΡΙΚΗ ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ
(ὕπ' ἀριθ. 230/2023)

Πρός
Τόν Ἱερόν Κλήρον καί
τόν Χριστώνυμον Λαόν
τῆς καθ' ἡμᾶς Ἱεραῖς Μητροπόλεως
Κυθήρων καί Ἀντικυθήρων

*«Οὐ χρόνων ποσότητι, ἀλλά διαθέσει
ψυχῆς ἢ μετάνοια»*
(Ἀγίου Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, Ε.Π.Ε 28, 770)

Ἀγαπητοί μου Ἀδελφοί καί Συλλειτουργοί,
Ἀδελφοί μου Χριστιανοί, Τέκνα μου ἐν Κυρίῳ ἀγαπητά.

Εἰσήλθαμε μέ τήν Χάριν τοῦ Κυρίου καί Θεοῦ καί Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς τήν ἀγίαν, ἱεράν καί κατανυκτικήν περίοδον τῆς Ἁγίας Τεσσαρακοστῆς τῶν Χριστουγέννων.

Εἶναι καιρός νηστείας, ἐγκρατείας, προσευχῆς, περισυλλογῆς καί πνευματικῆς ἀνασυγκροτήσεως καί ἀνανήψεως.

Διαβάζουμε εἰς τήν δευτέραν Ὁμιλίαν περί Μετανοίας τοῦ μεγάλου Ἱεράρχου καί Οἰκουμενικοῦ Διδασκάλου Ἀγίου Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου τά ἀκόλουθα σημαντικά καί περισπούδαστα περί Μετανοίας (τά ὅποια παραθέτουμε σέ ἐρμηνευτική ἀπόδοσι):

1. Ἡ συναίσθησις καί ἡ ὁμολογία τῆς ἀμαρτίας ὁδηγοῦν εἰς τήν μετάνοιαν καί τήν συγχώρησιν.

«...Εἶσαι ἀμαρτωλός; Μὴν ἀπελπίζεσαι, ἀλλά ἔλα στήν Ἐκκλησία στηριζόμενος στή μετάνοια. Ἀμάρτησες; Πές στό Θεό «ἀμάρτησα». Μήπως ἀπαιτεῖται κόπος γι' αὐτό; Μήπως ταλαιπωρία; Μήπως θλίψη; Μήπως δυσκολία, νά πεῖς δηλαδή μιά λέξη, ἀμάρτησα; Καί σάν δέν ὁμολογήσεις ἐσύ τόν ἑαυτό σου ἀμαρτωλό, μήπως δέν ἔχεις κατηγοροῦ σου τόν διάβολο; Πρόλαβε καί ἀφαίρεσέ του τό δικαίωμα νά σέ κατηγορεῖ, γιατί ἔργο του εἶναι τό νά κατηγορεῖ.

Γιατί, λοιπόν, δέν τόν προλαβαίνεις καί δέν ἐξαλείφεις τό ἀμάρτημά σου, ἐνῶ ξέρεις ὅτι ἔχεις τέτοιον κατηγορο, πού δέν μπορεῖ νά σωπάσει;

Αμάρτησες; Έλα μέσα στην Ἐκκλησία καί πές στό Θεό, «ἀμάρτησα». Δέν σοῦ ζητῶ τίποτε ἄλλο, παρά μονάχα αὐτό. Ἡ Ἁγία Γραφή λέγει: «Ὁμολόγησε ἐσύ πρῶτος τίς ἀμαρτίες σου, γιά νά συγχωρεθεῖς». Ὁμολόγησε τήν ἀμαρτία, γιά νά σβήσεις τήν ἀμαρτία. Δέν χρειάζεται κόπο αὐτό τό πράγμα, οὔτε πολλά λόγια, οὔτε χρηματική δαπάνη, οὔτε τίποτε ἄλλο τέτοιο. Ἐνα λόγο πές, σκέψου τήν ἀμαρτία, πές ὅτι ἀμάρτησες.

Καί ἀπό ποῦ προκύπτει, θά μοῦ πείς, πῶς ἂν ὁμολογήσω πρῶτος τήν ἀμαρτία, σβήνω τήν ἀμαρτία; Ἐχω στή Γραφή κι αὐτόν, πού ὁμολόγησε τήν ἀμαρτία (τόν Προφητάνακτα Δαυῖδ) καί τήν ἔσβησε, ἀλλά κι' αὐτόν, πού δέν τήν ὁμολόγησε (τόν Κάϊν) καί κατακρίθηκε».

Ὁ Δαυῖδ ὁμολόγησε μέ συντριβή τό ἀμάρτημα του καί συγχωρήθηκε.

«...Καί τί εἶπε ὁ βασιλιάς; «Ἀμάρτησα στόν Κύριο». Δέν εἶπε, «ποιός εἶσαι ἐσύ πού μέ ἐλέγχεις; Ποιός σέ ἔστειλε νά μοῦ μιλᾷς μέ τόσο θάρρος; Πῶς τό τόλμησες αὐτό;». Τίποτε τέτοιο δέν εἶπε, ἀλλά συναισθάνθηκε τήν ἀμαρτία του. Καί τί λέει; «Ἐχω ἀμαρτήσει στόν Κύριο». Τότε ὁ Νάθαν τί τοῦ λέει; «Καί ὁ Κύριος συχώρεσε τό ἀμάρτημά σου». Ἐσύ καταδίκασες τόν ἑαυτό σου, ἐγώ σοῦ συχωρῶ τήν καταδίκη. Ὁμολόγησες μέ συναίσθηση τήν ἀμαρτία σου, ἔσβησες τήν ἀμαρτία. Καταδίκασες ὁ ἴδιος τόν ἑαυτό σου, ἐγώ ἀκύρωσα τήν καταδίκη σου. Εἶδες πῶς ἐκπληρώθηκε ὁ λόγος τῆς Γραφῆς: «ὁμολόγησε ἐσύ πρῶτος τίς ἀμαρτίες σου, γιά νά συγχωρεθεῖς;». Θέλει κόπο νά ὁμολογήσεις πρῶτος τήν ἀμαρτία σου;».

2. Τό πένθος γιά τήν ἀμαρτία ὁδηγεῖ ἐπίσης στή μετάνοια καί στή συχώρηση.

«...Μά ἔχεις κι' ἄλλο δρόμο πού φέρνει στή μετάνοια. Ποιός εἶναι αὐτός; Τό νά πενθήσεις γιά τήν ἀμαρτία σου. Ἀμάρτησες; Πένθησε καί θά σβήσεις τήν ἀμαρτία. Χρειάζεται κόπος; Δέν σοῦ ζητῶ τίποτε περισσότερο ἀπ' τό νά πενθήσεις γιά τήν ἀμαρτία. Δέν σοῦ λέω νά σχίσεις πέλαγα, οὔτε νά φτάσεις σέ λιμάνια, οὔτε νά περπατήσεις δρόμους, οὔτε νά φύγεις μακριά, οὔτε νά δώσεις χρήματα, οὔτε νά διασχίσεις ἄγρια κύματα, ἀλλά τί σοῦ λέω; Πένθησε γιά τήν ἀμαρτία.

Καί ἀπό ποῦ τό ξέρουμε, θά μοῦ πείς, πῶς ἂν πενθήσω ἐξαιλίω τήν ἀμαρτία; Ἀποδεικνύεται κι αὐτό ἀπ' τήν Ἁγία Γραφή (τό πένθος τοῦ Δαυῖδ καί τοῦ βασιλέως Ἀχαάβ)», καί

3. Καί ἡ ταπεινοφροσύνη ὁδηγεῖ στή μετάνοια καί τή συχώρηση.

«...Ἀλλά ἔχεις καί τρίτο δρόμο, πού φέρνει στή μετάνοια. Καί σοῦ παρουσίασα πολλούς δρόμους γιά μετάνοια, γιά νά σοῦ κάμω μέ τήν ποικιλία τῶν δρόμων εὐκολή τή σωτηρία. Ὅμως ποιός εἶναι αὐτός ὁ τρίτος δρόμος; Ἡ ταπεινοφροσύνη. Ἐχε ταπεινό φρόνημα καί ἐξάλειψες τό πλήθος τῶν ἀμαρτιῶν σου. Καί ἔχεις καί γι' αὐτό ἀπόδειξη ἀπ' τήν Ἁγία Γραφή. Εἰδικότερα ἀπ' τήν παραβολή τοῦ Τελώνου καί Φαρισαίου...».

Ἀγαπητοί μου Ἀδελφοί,

Ὁ Χρυσορρήμων Ἅγιος Ἰωάννης, Ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, ὁ μέγας αὐτός Οἰκουμενικός Διδάσκαλος, μᾶς ὑπέδειξε τρεῖς ὁδοῦς μετανοίας : **α) τήν συναίσθησιν καί τήν μετά συντριβῆς ὁμολογίαν τῆς ἀμαρτίας β) τό πνευματικόν πένθος διά τήν ἀμαρτίαν καί γ) τήν διά τῆς ταπεινοφροσύνης καί τοῦ ταπεινοῦ φρονήματος μετάνοιαν καί ἐξάλειψιν τοῦ πλήθους τῶν ἀμαρτιῶν.**

Πόσον ἀπαραίτητες καί χρήσιμες καί διά τούς συγχρόνους ἀνθρώπους καί διά τήν κοινωνίαν μας δέν εἶναι οἱ συμβουλές καί συστάσεις αὐτές τοῦ Ἱεροῦ

Χρυσοστόμου ! Είναι αυτό ακριβώς, τό όποιο χρειάζεται αναμφιλέκτως και αναποδράστως ό κόσμος σήμερα.

Υπερεπλεόνασεν ή άμαρτία, ή άνομία και ή άποστασία από τόν άληθινόν Τριαδικόν ήμων Θεόν και τό Πανάγιον Θέλημά Του. Ανατρέπονται επισήμως και άνερευθριάστως οί ήθικές και πνευματικές άρχές και άξίες όχι μόνον του Παμμεγίστου και Αϊωνίου Θείου Διδασκάλου Κυρίου μας Ίησου Χριστου και του Θείου και Ιεροϋ Ευαγγελίου Του, αλλά και των μυστών και θεραπόντων της θύραθεν σοφίας. Οί παρασυρόμενοι από τά ρεύματα της «νέας εποχής» και της «νέας τάξης πραγμάτων» παραθεωροϋν και περιφρονοϋν τά πιστεύματα και τά διδάγματα της Χριστιανικής Ανθρωπολογίας και εναντιώνονται εις τόν θεϊον νόμον της ανθρωπίνης όντολογίας και φυσιολογίας, ανατρέποντες τούς όρους και τούς θεϊους νόμους της φύσεως, τούς όποιους ώρισε πανσόφως ό Θεϊος Δημιουργός. Παρεδόθησαν δυστυχώς εις «*αδόκιμον νοϋν ποιειν τά μή καθήκοντα ... καθώς οϋκ έδοκίμασαν τόν Θεόν εχειν έν επιγνώσει ... διά τουτο παρέδωκεν αυτους ό Θεός εις πάθη άτιμίας ...*» (Ρωμ. α' 26-28). Και τό αποτέλεσμα : νά προβάλλεται δημοσίως, νά διαφημιζεται και νά χειροκροτεϊται από μερίδα συνανθρώπων μας ή έκφυλη, διεστραμμένη και αντίθετη προς τόν Θεϊο Ευαγγελικό Νόμο αυτή ζωή και συμπεριφορά, κατά παράβασιν της ήθικής και πνευματικής διδασκαλίας της Αγίας μας Ορθοδόξου Καθολικής Εκκλησίας επιδεικνυμένη. Και τοιουτοτρόπως καθίστανται επίκαιροι οί λόγοι του άγίου Προφήτου Ησαΐου : «*Οϋαί, οί λέγοντες τό πονηρόν, καλόν, και τό καλόν, πονηρόν, ... τό σκότος φως, και τό φως σκότος, ... τό πικρόν γλυκύ, και τό γλυκύ πικρόν! Οϋαί, οί συνετοί έν εαυτοις (διά τούς εαυτους των), και ένώπιον αυτων επιστήμονες!*» (Ησ. ε', 20).

Και ό σοφός βασιλεύς Σολομών εις τό βιβλίον των Παροιμιών της Παλαιας Διαθήκης σημειώνει τά έξης : «*...Ω οί εγκαταλείποντες οδους ευθείας, του πορευθηναι έν οδοις σκοτους!* (εις σκοτεινούς δρόμους). *Ω οί ευφραινόμενοι επί κακοις, και χαίροντες επί διαστροφή κακή!*» (Παρ. β', 13-14).

Η πρώτη και μεγάλη αυτή άμαρτία της απομακρύνσεως και της άποστασίας από τόν Κύριον και Θεόν μας και ή αλλοτριώσις της ανθρωπότητας, κατά μέγιστο ποσοστό, από τόν Νόμον του Θεου και τό Θεϊον Θέλημα, αλλά και ή ύποταγή των ανθρώπων εις τά ανθρώπινα «έντάλματα», πού φέρουν τόν μανδϋα της νομιμότητος και της «κανονικότητος», χρήζουν άμέσου μετανοίας και πνευματικής θεραπείας. Και τουτο διά νά μή βυθισθη ό κόσμος εις τό πέλαγος της άπωλείας και διά νά μή επέλθουν χειρότερα δεινά εκείνων του λαου των Σοδόμων και της Γομόρρας, άφου, ως προελέχθη, εις τας ήμέρας μας υπερπλεονάζει ή άμαρτία. Και ό πολϋς κόσμος δυστυχώς διά τήν σιωπήν ήμων των Ποιμένων της Εκκλησίας και διά τήν σύγχυσιν και τόν αποπροσανατολισμόν πού επικρατεϊ δέν εχει άφυπνισθη και δέν εχει άληθη αϊσθησιν της πραγματικότητος. Ένας σύγχρονος Ιωνας θά μās διηγειρε προς μετάνοιαν μέ παρόμοιον λόγον προς τόν λόγον του Προφήτου Ιωνά : « *... ετι τρεις ήμέρας και Νινευϊ καταστραφήσεται*» (Ιωνά γ', 4).

Άλλη άφορμή μετανοίας και προσευχής είναι οί συνεχιζόμενοι και μαινόμενοι πόλεμοι εις τόν βορρᾶν και εις τήν Μέσην Ανατολήν, τήν περιοχήν και τήν περιφέρεια των Αγίων Τόπων, μέ κίνδυνον νά λάβουν παγκοσμίους διαστάσεις. Σκληρως δοκιμάζονται οί λαοί των περιοχων αυτων. Μεγάλες καταστροφές,

πολυάριθμα τά ἀθῶα θύματα, θηριωδίες, θρηῆνος καί ὀδυρμός πολὺς. Τά δεινά τῶν πολέμων, ὄπισθεν τῶν ὁποίων κρύπτονται ἡ μισαδελφία καί ἡ ἀμετανοησία, ἀποτελοῦν πρόκλησιν διὰ μετάνοιαν καί συνεπῆ χριστιανικὴν ζωὴν.

Οἱ σκληροὶ διωγμοὶ τῶν Χριστιανῶν καί τοῦ Ἱεροῦ Κλήρου τῆς Κανονικῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς Οὐκρανίας ὑπὸ τὸν μαρτυρικὸν Πρωθιεράρχην Ονούφριον, πού ὑπενθυμίζουν καί παραπέμπουν σέ διωγμούς τῶν πρωτοχριστιανικῶν αἰώνων τῆς Ἀγιωτάτης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας μας, πληγώνουν τὰς καρδίας τῶν Ὁρθοδόξων Πιστῶν, καί ὄχι μόνο. Καί εἶναι ἀνάγκη νά προσευχώμεθα ἐκτενῶς, ἐν μετάνοιᾳ, διὰ τὴν ὡς τάχιον εἰρήνευσιν καί κατάστασιν τῆς ἐκεῖσε μαρτυρικῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας. Ὅχι πλέον ὁ ἔνοχος ἐφησυχασμός καί ἡ ἀδράνεια. Καί οἱ συχνοὶ – πυκνοὶ συγχρωτισμοὶ καί οἱ συμπροσευχές μὲ ἀκοινωνήτους ἑτεροδόξους, κατὰ παράβασιν τῶν Θεῶν καί Ἱερῶν Κανόνων, ἐπισύρουν τὴν θεῖαν ὀργὴν καί χρεῖαν ἔχουν πολλῶν δακρῶν καί συντριπτικῆς μετάνοίας.

Καί διὰ τούς πλημυροπαθεῖς καί πυροπαθεῖς ἀδελφούς μας νά ἐντείνωνται οἱ προσευχές καί δεήσεις μας, σέ κλίμα μετάνοίας καί φιλαδέλφου ἐνδιαφέροντος, καθὼς οἱ συνάνθρωποὶ μας αὐτοὶ πρόκειται νά ἀντιμετωπίσουν ἓνα σκληρὸ χειμῶνα ἐμπερίστατοι καί ἐκτός τῶν οἰκιῶν των εὐρισκόμενοι.

Ἀδελφοί μου,

Ἡ θεοδίδακτη μετάνοια, διὰ τὴν ὁποῖαν ἐμπεριστατωμένα μᾶς ὠμίλησεν ὁ θεῖος Χρυσόστομος, εἶναι ἡ ἀσφαλῆς θεραπευτικὴ μέθοδος διὰ τὴν πνευματικὴν ἀνάνηψιν καί ἀνάκαμψιν τῆς κοινωνίας μας, ἀλλὰ καί διὰ τὴν πρόληψιν τῶν ἐπερχομένων δεινῶν.

Διαπύρως εὐχομαι τό θεῖο αὐτό μήνυμα τῆς μετάνοίας νά συγκλονίσῃ ἔτι πλέον τὰς καρδίας μας καί νά ἐκζητήσωμεν ἐκ μέσης καρδίας τὴν εἰρήνην, τὴν ἀγάπην, τὴν εὐλογίαν καί τό ἄπειρον Θεῖον ἔλεος διὰ νά ἐλεηθοῦμε καί νά σωθοῦμε μὲ τὴν σφύζουσαν Χάριν τοῦ Κυρίου καί Θεοῦ ἡμῶν.

Μέ κατάνυξιν ψυχῆς καί εἰλικρινῆ μετάνοιαν ἄς ἀγωνισθοῦμε εἰς τό σωτήριο αὐτό στάδιο τῆς μετάνοίας τῆς ἱερᾶς περιόδου τῆς Ἁγίας Τεσσαρακοστῆς τῶν Χριστουγέννων διὰ νά προσκυνήσωμεν ἐν καθαρᾷ καρδίᾳ καί πνεύματι ταπεινώσεως τόν «*δι' ἡμᾶς τούς ἀνθρώπους καί διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν ἐνανθρωπήσαντα Κύριον καί Θεόν ἡμῶν*».

Καί ἐπὶ τούτοις διατελῶ,

Μετά πατρικῶν εὐχῶν καί εὐλογιῶν

Ὁ Μητροπολίτης

†Ὁ Κυθήρων Ἀντικυθήρων Σεραφεῖμ

†Ὁ Κυθήρων & Ἀντικυθήρων Σεραφεῖμ

Υ/Σ Ἡ παροῦσα Ἐγκύκλιος νά ἀναγνωσθῇ τὴν **Κυριακὴν 19 Νοεμβρίου** ἐ.ἔ., κατὰ τὴν Θεῖαν Λειτουργίαν, ἢ εἰς κάποια ἐνδιάμεση Θεῖα Λειτουργία (ὅπου δέν γίνῃ Θε. Λειτουργία τὴν Κυριακὴ αὐτή).